

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ПАТОМОРФОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної наукової конференції присвяченої 125-річчю
з часу заснування Національного університету біоресурсів
і природокористування України

28 – 29 ВЕРЕСНЯ

КИЇВ – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND
ENVIRONMENTAL SCIENCES**

PATHOMORPHOLOGY TODAY
THESES OF REPORTS

**of the International scientific conference dedicated to the 125th
anniversary of the creation of the National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine**

September 28-29

KYIV - 2023

Патоморфологія сьогодення. Збірник тез Міжнародної наукової конференції, присвяченої 125-річчю з часу заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України, Київ, 28–29 вересня 2023 року. – К., 2023. – 70 с.

Збірник тез укладено за матеріалами Міжнародної наукової конференції, «Патоморфологія сьогодення», присвяченої 125-річчю з часу заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України. Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів та практичних фахівців.

Редакційна колегія: *Мельник О.П.*, д-р вет. наук, проф. (голова); *Борисевич Б.В.* д-р вет. наук, проф. (заступник голови); **члени редколегії:** *Дзіміра Станіслав* д-р вет наук, професор (Польща); *Яя Доло* PhD вет. наук (Малі); *Дембровський Павел* PhD біол. наук (Польща); *Атавална Джозеф* PhD вет. наук (Гана); *Гаркуша С.Є.* к.вет. наук, доц.; *Єнчу В.З.* д-р. вет-мед. наук, професор (Молдова); *Іллек Йозеф* д-р вет. наук, проф. (Чехія); *Кемпістий Бартош* д-р мед. наук, проф. (Польща); *Колич Н.Б.* к. вет. наук доц.; *Лісова В.В.* к. вет. наук доц.; *Омеляненко М.М.* к. вет. наук. доц.; *Пшондка Пшемислав* д-р вет. наук (Польща); *Сердюков Я.К.* к. вет. наук, доц.; *Соколовска Юстина* д-р вет. наук (Польща); *Спатару Міхаела-Клаудія* д-р вет. наук, проф. (Румунія), *Солкан Георгій* д-р вет. наук, проф. (Румунія).

Тези подано в авторській редакції. За точність і достовірність викладеного матеріалу, правильне цитування джерел, посилання на них та інші відомості несуть відповідальність автори тез. Передруковувати опубліковані в збірнику наукові матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

ЗМІСТ

Аппельханс О.Л., Нескоромна Н.В, Антонова Н.А, Чеботарьова С.О. Анатомічний зошит, як важлива складова самостійної роботи здобувача освіти в медичному університеті	7
Бокотько Р.Р. Отримання стовбурових клітин з кісткового мозку десятидобової стегнової кістки коня після забою із високою проліферативною активністю .	8
Борисевич Б.В., Лісова В.В., Котляров Е.С. Патоморфологічні зміни в селезінці котів за інфекційного перитоніту	10
Гаркуша С.Є. Деякі патоморфологічні зміни в печінці собаки, що отруїлася щурачою отрутою	12
Гаркуша С.Є. Патоморфологічні зміни у собаки, що загинула від безжовтушної форми лептоспірозу	13
Горальський Л.П., Сокульський І.М., Колеснік Н.Л. Патоморфологічні зміни підшлункової залози за гострого панкреатиту у собак	14
Данкович Р.С., Чулюк В.І. Патоморфологічні зміни легень, нирок червоновухих черепах (<i>trachemys scripta elegans</i>) за пневмонії та лікування гентаміцином	15
Дишкант О.В., Радзиховський М.Л., Сокульський І.М. Професія – лікар ветеринарної медицини	17
Дишлюк Н.В. Мікроструктура замороженого м'яса оселедця	18
Домашенко А., Мельник М.В. Інфекційна природа отитів у собак	20
Казанцев Р.Г. Судово-ветеринарна оцінка ушкоджень трупа тварини за критеріями прижиттєвості та давності їх утворення	21
Колич Н.Б., Скрипка М.В. Морфологічна діагностика мастоцитом у собак	23
Костів А., Дишкант О.В., Радзиховський М.Л. Використання лабораторних тварин у вірусології	26
Костюк В.К., Марчишина І.С. З'ясування впливу деяких морфометричних параметрів на жвавість рисистих коней	28
Коцюмбас Г.І., Жила М.І., Стронський Ю.С. Патоморфологічні зміни у курей-бройлерів за трансмісивного вірусного провентрикуліту	30
Лещова М.О. Мікроструктурний аналіз складу продуктів з м'яса птиці	31

АНАТОМІЧНИЙ ЗОШИТ, ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

**Аппельханс О.Л., д.м.н., професор, Нескоромна Н.В., к.м.н.,
доцент, Антонова Н.А., ст. викл., Чеботарьова С.О. ст. викл.**

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

З 2021 р. на кафедрі нормальної та патологічної клінічної анатомії (наразі – кафедра анатомії людини) Одеського національного медичного університету (ОНМедУ) запроваджено застосування робочого зошита для самопідготовки з дисципліни «Анатомія людини». Ускладнення проведення практичних занять внаслідок спочатку пандемії коронавірусної інфекції і тривалого карантину, згодом – з повномасштабним вторгненням російської армії в Україну спонукала для пошуку додаткових елементів вдосконалення самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Онлайн опитування, пояснення нового матеріалу, з'ясування організаційних питань – до цього викладачі анатомії вже пристосувалися, а контролювати процес опанування нових знань під час заняття виявилось більш складним завданням. В результаті, рішенням методичної наради кафедри, яке згодом підтримали Центральна методична комісія та Вчена рада ОНМедУ, було створено «Робочий зошит для самостійної роботи студента з анатомії людини» (далі – Зошит).

Відповідно до календарно-тематичного плану занять в Зошиті викладено відповідний кейс завдань до кожної теми, який містить: написання латинських термінів згідно з міжнародною анатомічною номенклатурою, що відповідають українським; малюнки-схеми, в яких необхідно позначити окремі анатомічні утворення; вирішення тестових завдань з загальної бази «Крок -1». Протягом 30 хвилин студент має можливість опрацювати тему, що її щойно обговорили теоретично, проаналізувати та систематизувати отримані знання. Якісне та швидке виконання самостійної роботи дозволяє покращити процес запам'ятовування за рахунок включення механізму довготривалого збереження інформації, а також отримати додаткові бали задля підвищення оцінки за роботу на практичному занятті. Кількість зошитів відповідає кількості навчальних семестрів. Викладачі кафедри своєчасно вносять корективи, модернізують та удосконалюють вміст Зошитів згідно вимог сучасних робочих програм з дисципліни задля підвищення якості освіти.

Після заповнення Зошит стає своєрідним індивідуальним навчальним посібником, самостійно створеним кожним здобувачем вищої освіти та залишається для подальшого користування при підготовці до

клінічних дисциплін, а також засвідчує старанність та системність роботи на заняттях з анатомії. Вважаємо, що такий вид невід'ємної складової навчального процесу, як самостійна робота із Зошитами, має на меті розвинення індивідуальних здібностей студентів та значне покращення їх зацікавленості предметом.

Таким чином, можна рекомендувати застосування анатомічних робочих зошитів для самостійної роботи здобувачів вищої освіти в медичних університетах.

ОТРИМАННЯ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН З КІСТКОВОГО МОЗКУ ДЕСЯТИДОБОВОЇ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ КОНЯ ПІСЛЯ ЗАБОЮ ІЗ ВИСОКОЮ ПРОЛІФЕРАТИВНОЮ АКТИВНІСТЮ

Бокотько Р. Р., к. вет. н., доцент

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна*

Актуальність проблеми. Розроблення нових методів отримання аlogenних мезенхімальних стовбурових клітин набуває особливого значення, оскільки лікування дефектів різної патології мають вагоме значення на даний час день [1,6]. Стовбурові клітини останнім часом використовуються для лікування проблем практично у всіх сферах медицини: [2] кардіології: стовбурові клітини здатні перетворюватися в тканини судин міокарда; [4] в неврології: перетворюються в нейрони і нейрональні клітини; [5] в гематології: ефективні при лікуванні раку крові, вирощують нові кровоносні судини. Стовбурові клітини мають найважливіші особливості – здатність самовідновлюватися й утворювати нові такі ж клітини, ділитися, а також переймати функції будь-яких тканин і органів (це називається диференціацією клітин) [3].

Матеріал і методи досліджень. Матеріалом для дослідження були стегнові кістки коней після забою на забійному цеху віком до 6 років, після чого було проведено розпил кістки в стерильних умовах і отримано кістковий мозок тварини. Відбирали зразки кісткового мозку в стерильні пробірки з попередньо приготуваним фосфатно-буферним розчином. Отримані зразки піддавали трипсенізації, центрифугували, культивували та досліджували проліферативну активність в лабораторних умовах.

Результати досліджень та їх обговорення. Дослідили та встановили можливість використання післязабійного кісткового мозку десятидобової стегнової кістки коня після забою у якості джерела стовбурових клітин; визначили придатність отриманого біоматеріалу для виділення стовбурових клітин, шляхом аналізу індексу проліферації та тривалості життя культивованих клітин.